

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **A. D., společnost s ručením omezeným**, se sídlem Do Zátíší 30/1473, Cheb, IČ 616 76 691, zast. JUDr. Janem Pavlokem, Ph.D., advokátem, se sídlem Na Příkopě 391/7, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel** (původně: Celní ředitelství Praha), se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 8. 12. 2010 čj. 15912-2/10-1701-21,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 8. 12. 2010 čj. 15912-2/10-1701-21 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.808 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Jana Pavloka, Ph.D., advokáta.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí Celního ředitelství Praha uvedeného v záhlaví, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti následujícím rozhodnutím Celního úřadu Praha 2 (dále jen celní úřad):

- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-2/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 810.587 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-3/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 409.105 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-4/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 402.780 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-5/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 472.251 Kč

- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-6/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 953.175 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-7/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 953.069 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-8/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 954.534 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-9/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 928.685 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-10/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 954.659 Kč
- rozhodnutí ze dne 20. 7. 2010 čj. 5674-11/2010-176400-021, kterým bylo žalobci dodatečně doměřeno clo ve výši 955.001 Kč

Protože podle zákona č. 17/2012 účinného od 1. ledna 2013 přešla pravomoc rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutím vydaným celními úřady na Generální ředitelství cel, jednal soud jako s žalovaným s tímto orgánem.

Žalobce v žalobě uvádí, že při vyřizování žádosti o vydání dovozní licence předložil Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen intervenční fond) vývozní licenci č. 0091 ze dne 8. 1. 2008, která byla vydána orgány Thajského království. Tato vývozní licence byla klíčovým podkladem pro vydání dovozní licence, kterou ve prospěch žalobce intervenční fond vydal. Tato licence byla vydána dne 29. 1. 2008 pod číslem L08DL001. Tato licence zněla na dovoz rýže v množství 2000 tun. Poslední den platnosti byl stanoven na 3. 4. 2008.

Žádost o dovozní licenci podával dne 14. 1. 2008 osobně jednatel žalobce. Příslušný formulář žádosti vyplňovala pracovnice oddělení vydávání vývozních a dovozních licencí intervenčního fondu, která v přítomnosti jednatele žalobce vyplnila formulář žádosti a při jeho vyplňování zkontrolovala vývozní licenci č. 0091 a údaj opsala z ní. Samotná listina obsahující dovozní licenci vystavená s datem 29. 1. 2008 pak byla podepsána vedoucí příslušného oddělení intervenčního fondu. Skutečnost, že žádost nepsal žalobce, ale pracovnice intervenčního fondu, je zřejmá z toho, že tato žádost byla vyplněna strojově. Skutečnost, že intervenční fond si byl vědom svého vlastního nesprávného postupu, vyplývá z dopisu intervenčního fondu ze dne 22. 12. 2009 č.j. SZIF/2009/046437 adresovaného žalobci a označeného jako „informace o nesrovnalosti při vystavení dovozní licence L08DL00122“. Ve druhém odstavci tohoto dopisu je uvedeno, že „... *intervenční fond vystavil předmětnou dovozní licenci nesprávně*“. Následnou interpretaci tohoto údajného omylu intervenčního fondu spočívající v tom, že odpovědný pracovník byl uveden v omyl, žalobce odmítá. Žalobce v této souvislosti vychází z toho, že v právním státě se musí vycházet při vyřizování záležitosti takového druhu, jako je vydání dovozní licence, především z originálu listiny, tj. z originálu vývozní licence 0091. Případné pochybení při interpretaci obsahu takové listiny musí nést stát a nikoliv soukromá osoba.

Později intervenční fond zjistil, že vývozní licence č. 0091 údajně vznikla pouze na 2 tuny rýže a pokoušel se provést opravy v originále i v kopiích jím vystavené dovozní licence. Dále intervenční fond zřejmě vyvolal zahájení celního řízení, jehož výsledkem bylo dodatečné vyměření cla.

Žalobce vychází z toho, že dovozní licence vydaná intervenčním fondem dne 29. 1. 2011 je právním aktem vydaným na základě úředního postupu pověřenými orgány České republiky. Žalobce kategoricky odmítá, že by uvedl vydávající orgán v jakýkoliv omyl. Celní orgány v následném celním řízení také nic takového netvrdí a nic podobného netvrdí ani intervenční fond. Žalobce vychází z toho, že Česká republika je suverénním státem řídícím se svými vlastními právními předpisy a vlastními právními závěry a dále řídící se právními normami přijatými Evropskými společenstvími. Žalobce dále vychází z toho, že Česká republika je demokratickým právním státem a že disponuje profesionálním státním aparátem a vykonává své pravomoci profesionálním způsobem. Bylo tedy věcí České republiky a jejích orgánů, jakým způsobem posoudily obsah originálu vývozní licence, a musí také nést následky toho, že při tomto posouzení se orgány dopustily chyby. Tuto chybu v žádném případě nelze přenášet na žalobce a nelze ho zatěžovat clem, když dovoz se uskutečnil plně v souladu s obsahem vydané dovozní licence.

Žalobce se v této souvislosti dovolává svého základního lidského práva na dobrou správu uvedeného v ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Žalobce při dovozu rýže jednal vždy v souladu s platnými právními předpisy. Skutečnost, že se tato jednání mohou nyní zdát jako jednání protiprávní, žalobce odmítá, když vydání dovozní licence českými orgány a údajnou chybu v ní nevyvolal, neuvedl nikoho v omyl ani nikoho neoklamal. Bylo věcí orgánu licenci vydávajícího, aby se v mezích své profesionality a své pravomoci vypořádal s originálem vývozní licence vystavené thajskými orgány a aby si zjistil skutečný obsah této listiny. Skutečnost, že žalobce požádal o vydání dovozní licence na 2000 t rýže, není žádným protiprávním jednáním ze strany žalobce, protože orgán vydávající dovozní licenci žádosti vyhovět nemusel. Žalobce nesouhlasí ani s tou skutečností, že licence zní pouze na 2 tuny rýže, když je za číslicí 2 uvedena pouze tečka a nikoliv desetinná čárka. Tečka sama pak neodděluje celá čísla. Obsah vývozní licence č. 0091 do dnešního dne zůstává sporný a rozhodnutí celních orgánů o doměření cla, jakož i o zamítnutí odvolání, se opírají o nedostatečně zjištěný skutkový stav. Pro doměření cla nebyly splněny zákonné podmínky, když žalobce jednal v době uskutečněných dovozů v souladu s obsahem veřejné listiny, a to dovozní licence vystavené orgány České republiky. Clo tedy být doměřeno nemělo.

Celní ředitelství Praha ve vyjádření k podané žalobě uvedlo, že vydalo žalobou napadené rozhodnutí v souladu se zákonem. Námitky vznesené v rámci žaloby jsou totožné s námitkami uplatněnými v odvolacím řízení, a proto Celní ředitelství Praha v plném rozsahu odkázalo na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a navrholo, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Žalobce dne 14. 1. 2008 podal u intervenčního fondu žádost o vydání dovozní licence na 2000 tun jasmínové rýže (KN 10063098). V příloze této žádosti je vývozní certifikát č. 0091 vystavený příslušným orgánem Thajského království na rýži, kde v údajích o množství je uvedeno následující: „gross weight 2.0141 MTS.“ a „net weight: 2.0000 MTS.“ Na základě této žádosti vydal intervenční fond dne 29. 1. 2008 dovozní licenci žalobci na rýži, kde je množství číslicemi uvedeno jako „2000T“ a množství slovy „dvatisíce T“.

Na základě této dovozní licence žalobce dovezl z Thajska rýži v celkovém množství 1819,811 t, na niž mu bylo vyměřeno nulové clo.

Dopisem ze dne 22. 12. 2009 č.j. SZIF/2009/046347 intervenční fond informoval žalobce, že dovozní licence byla žalobci vystavena nesprávně, protože množství 2000 tun na ní uvedené nebylo kryto příslušným vývozním osvědčením. Osvědčení, které žalobce předložil, opravňovalo k podání žádosti pouze na 2 tuny produktu. Intervenční fond dále uvádí, že následkem toho, že žalobce na své žádosti uvedl výslovně číslicí i slovy množství 2000 tun, byl odpovědný pracovník intervenčního fondu uveden v omyl, chybně posoudil množstevní údaj na thajském vývozním osvědčení jako shodný s údajem na žádosti žalobce a vystavil licenci na množství 2000 tun. Množství 1.817,811 t rýže tedy bylo vyvezeno mimo režim stanovené dovozní kvóty a vztahuje se na něj z tohoto důvodu vyšší sazba dovozního cla. Intervenční fond proto v souladu s čl. 25 nařízení komise (ES) č. 376/2008 provedl dodatečnou formální opravu vydané licence. Dopisem ze dne 21. 4. 2010 zn. 3958/2010-176400-021 celní úřad předvolal žalobce k daňovému řízení na den 18. 5. 2010. Jako důvod předvolání je uvedeno, že celní úřad hodlá zjistit, zda při propouštění zboží do navrženého celního režimu nedošlo k daňovému úniku z důvodu chybně vystavené dovozní licence intervenčního fondu, kdy chyba byla zapříčiněna uvedením nesprávnosti v množství dovozo­vého zboží v žádosti žalobce k vydání dovozní licence. Celní úřad uvedl, že v období od 30. 1. 2008 do 22. 4. 2008 propustil do režimu volného oběhu na základě přijatých celních prohlášení zboží, u něhož byl uplatněn nárok na uplatnění dovozu v rámci kvóty č. 094128 se sazbou cla „bez cla“. Celní úřad poukázal na to, že dne 22. 12. 2009 intervenční fond upravil vydanou dovozní licenci podle čl. 25 nařízení č. 376/2008. K opravě došlo na základě upozornění Evropské komise, která provedla křížovou kontrolu dovozních a vývozních licencí. Při kontrole byl zjištěn rozpor mezi uvedenou dovozní licencí a vývozní licencí z Thajska č. 0091, kterou žalobce předložil k žádosti o vydání dovozní licence a u níž thajská strana potvrdila, že vývozní licence byla vydána na 2 tuny zboží. Celní úřad v předvolání uvádí, že podle jeho názoru nárok Společenství na doplacení cla je souladu s nařízením č. 1301/2006, podle jehož čl. 3 odst. 3 je dovozce povinen vrátit všechny finanční výhody, které získal díky dokladu obsahujícímu nesprávné informace, přestože tuto situaci nezavinil. Neoprávněným uplatněním snížené sazby dovozního cla v rámci kvóty zřejmě došlo k úniku na cle výši 7.801.483,- Kč.

Při ústním jednání dne 18. 5. 2010 žalobce uvedl, že v thajské vývozní licenci, která je psána latinskou abecedou, není zcela jasně formulováno, na jaké množství rýže se tato licence vztahuje. Žalobce proto dne 8. 1. 2010 učinil dotaz na thajské ministerstvo obchodu, na který dosud neobdržel žádnou odpověď. Zároveň se žalobce vyjádřil k doložené faxové korespondenci mezi příslušným úředníkem Evropské unie a thajského orgánu tak, že se jedná pouze o kopii prostého faxu mezi dvěma fyzickými osobami. Ve věci by podle názoru žalobce bylo nutné získat oficiální stanovisko ministerstva obchodu Thajského království, který vývozní licenci vystavil a který je schopen podat autentickou interpretaci. Žalobce uvádí, že jednoznačně žádal o licenci na vývoz 2000 t a pohlíženo s ohledem na obsah obchodní činnosti žalobce by bylo značně nelogické obchodovat pouze se dvěma tunami rýže. Žalobci byl při tomto jednání stanoven termín k předložení informací do 15. 6. 2010. Žádná další podání žalobce však správní spis neobsahuje.

Následně dne 20. 7. 2010 vydal celní úřad dodatečné platební výměry, kterým bylo žalobci dodatečně vyměřeno clo, jak bylo uvedeno shora. V odůvodnění těchto platebních výměrů celní úřad shodně uvádí, že podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 321/2000 se dovozní licence vydávají pouze pro žádosti podané v souladu s příslušnými ustanoveními. V tomto případě nebyla žádost o licenci podána v souladu s ustanoveními nařízení č. 327/98, kde je v čl. 3 uvedeno, že pokud se žádosti o dovozní licence týkají rýže a zlomkové rýže původem

z Thajska v rámci množství uvedených v čl. 1, musí být doplněny originálem vývozní licence vyhotovené podle příloh I a II a vydané příslušným subjektem třetích zemí. Množství, na které byla žádost o dovozní licenci podána, nebylo doplněno vývozními osvědčeními, vztahujícími se na požadované množství 2000 tun, ale pouze za 2 tuny. Dne 22. 12. 2009 upravil intervenční fond dovozní licenci, a to v odst. 7 (množství číslicemi) ze slov „2000 T“ na „2T“, v odst. 18 (množství slovy) z „dvatisíce T“ na „DVĚ TUNY“ a v odst. 20 (zvláštní poznámky) bylo doplněno „licence opravena dne 22. 12. 2009 s podpisem vydávajícího subjektu“.

Celní úřad dospěl v této věci k následujícím závěrům: Nárok Společenství na dovozní clo je nárokem hmotněprávní povahy. Tento nárok se opírá o ustanovení čl. 201 odst. 1 písm. a) celního kodexu, neboť dovezené zboží podléhá clu a bylo propuštěno do režimu volného oběhu. Snížení dovozního cla a podmínky pro jeho uplatnění stanoví nařízení č. 327/98 a podmínkou pro uplatnění nulového cla na dovezené zboží je předložení originálu thajské vývozní licence. Přestože nulové clo bylo uplatněno na celé množství dovezené rýže, podmínka pro jeho použití byla splněna pouze pro 2 tuny, neboť na toto množství se thajská vývozní licence vztahovala. Ostatní zboží bylo dovezeno nad rámec thajské vývozní licence a byly u něho získány neoprávněné finanční výhody. Dle čl. 3 odst. 3 nařízení č. 321/2006 platí, že dovozce je povinen vrátit všechny finanční výhody, které získal díky dokladu obsahujícímu nesprávné informace, přestože tuto situaci nezavinil. K tomu celní úřad poznamenal, že v tomto případě nesprávný údaj vznikl zaviněním žalobce, když v žádosti o vystavení dovozní licence uvedl nesprávně větší množství zboží, než na které se vztahovalo thajské vývozní osvědčení. Celní úřad proto dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro dodatečné zaúčtování a rozhodl tak, jak bylo shora uvedeno.

Žalobce se proti všem dodatečným platebním výměrům odvolal společným odvoláním, ve kterém především namítl, že byl a je řádným držitelem vývozní licence vystavené státními orgány thajského království pod číslem 091. V této vývozní licenci je uvedeno množství rýže, na které se toto úřední povolení vztahuje. Žalobce upozorňuje, že licence je vystavována thajskými orgány v jiném jazyce, než kterými se v Thajsku mluví a píše. Konkrétně bylo předmětné úřední povolení vystaveno v jazyce anglickém. Údaj o množství rýže, na kterou se povolení vztahuje, je v tomto povolení uveden takto: „2.0000 MT“. Podle tohoto písemného vyjádření na příslušné listině se jedná o povolení pro 20 000 metrických tun rýže. Toto povolení měly české orgány k dispozici v originále. Odvolatel do textu tohoto úředního povolení žádným způsobem nezasahoval.

Žalobce vyplňoval žádost o povolení k dovozu rýže na pracovišti českého státního orgánu a při vyplňování této žádosti předložil výše uvedené úřední povolení z Thajska. Žádost byla vyplněna strojově pracovníci intervenčního fondu s tím, že údaj v thajském úředním povolení byl interpretován jako dostačující pro udělení dovozního povolení pro 2000 t.

Žalobce české orgány neuvedl do žádného omylu, nezfalšoval žádnou veřejnou listinu českou ani cizí a v důvěře v řádný výkon veřejné moci řádně požádal o udělení příslušného dovozního povolení. Toto povolení mu bylo vydáno, odvolatel byl v dobré víře, že je vše v pořádku a že disponuje řádným a platným úředním povolením pro dovoz rýže z Thajska do České republiky za výhodných dovozních podmínek. V době, kdy disponoval řádnou dovozní licencí vydanou Českou republikou, dovezl množství rýže, které bylo nižší než povolených 2000 t. Byl proto překvapen, když později byl intervenční fond vyrozuměn o tom, že mu byla vystavena chybná licence. Odvolatel upozorňuje, že se nejednalo o jeho licenci, respektive o listinu jím vypracovanou a vyhotovenou, ale o listinu vyhotovenou Českou republikou. Je proto namístě, aby celou záležitost vyřídila Česká republika, aniž by došlo k zásahu do

majetkové sféry žalobce. Žalobce při prodeji dovezené rýže jednal v dobré víře v pravost a správnost dovozní licence jako veřejné listiny. Nedopustil se žádného podvodu ani falšování žádného z dokladů, proto postupoval při stanovení prodejní ceny dovezené rýže z dovozních podmínek odpovídajících vystavené licenci.

Žalobce uvádí, že napadenými rozhodnutími byla porušena jeho právní jistota a jeho legitimní očekávání. Napadená rozhodnutí také porušují princip důvěry ve výkon veřejné správy a je porušen princip proporcionality, když celní zatížení stanovené napadenými rozhodnutími je naprosto disproporční ve vztahu k ekonomickým možnostem žalobce a ve skutečnosti znamená jeho likvidaci. Postup českých celních orgánů je pak v důsledku v rozporu s výše uvedenými principy a v rozporu s principem právního společenství a principem ochrany lidských práv a základních svobod.

O odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 8. 12. 2010 č.j. 15912-2/10-1701-21 tak, že odvolání bylo ve vztahu ke všem platebním výměrům zamítnuto.

Celní ředitelství Praha k jednotlivým odvolacím námitkám uvedlo, že nezpochybňuje existenci vývozního dokladu č. 0091 ani jeho pravost. Celní ředitelství neviní žalobce ani z provedených změn na tomto dokumentu. Vývozní licence je jedním z podkladů, na jehož základě získal žalobce dovozní licenci. V tomto případě pak odvolací orgán zastává názor, že předmětná vývozní licence zní na dvě tuny, což odvolací orgán dovozuje především ze znění samotné licence. Na základě její interpretace není možné dospět k cifrám 2.000 (dva tisíce) ani 20.000 (dvacet tisíc), když její znění 2.0000 tento výklad s ohledem na umístění tečky vyvrací. Právě originál hodnoty uvedený na vývozním certifikátu má hlavní výpovědní hodnotu a není tak možné dospět k závěru předkládanému žalobcem prostřednictvím například oficiálního jazyka a jazyka vývozní licence, kterým je jazyk anglický. Odvolací orgán při rozhodování přihlížel k dalším podpůrným dokladům. Mezi tyto podklady patří i dopis Úřadu finančních záležitostí královské thajské ambasády ze dne 3. 11. 2008 č.j. 05009/805, ze kterého vyplývá, že příslušný thajský orgán zjistil, že množství rýže, pro které byly vystaveny vývozní licence pro země Evropské unie, bylo větší, než množství, pro které bylo úřadem vydáno povolení prostřednictvím exportních certifikátů. Dále odvolací orgán přihlédl i k mailové korespondenci, která se týkala právě onoho konkrétního certifikátu č. 0091, který je označen jako certifikát na dvě tuny. Dále odvolací orgán přihlédl k listině získané od thajského odpovědného úřadu, ze které vyplývá, že certifikáty bývají vydávány pro jednotlivé příjemce od jednotek po desítky tun.

Odvolací orgán dále uvedl, že žádost o vydání licence podává vždy daňový subjekt, který nese odpovědnost za údaje uvedené v předmětné žádosti. Daňový subjekt se tak nemůže odvolávat na skutečnost, že informace vyplňovala pracovnice intervenčního fondu, když on svým podpisem stvrzuje pravdivost údajů uvedených v žádosti. V daném případě je v žádosti uvedeno množství 2000 tun a tuto skutečnost daňový subjekt potvrdil svým podpisem.

Podle názoru odvolacího orgánu není možné, aby se daňový subjekt odvolával na dobrou víru ve chvíli, kdy předkládá žádost o vydání dovozní licence s nesprávnými údaji. Tímto postupem uvedl daňový subjekt v omyl intervenční fond, který vydával předmětnou licenci. Následně pak žalobce odmítá nést zodpovědnost za své jednání spočívající v uvedení nesprávných údajů v dokladech předkládaných intervenčnímu fondu a vytvoření mylných podkladů. Dovolávání se dobré víry tak není možné, když sám žalobce vytvořil mylné podklady, podle kterých intervenční fond postupoval.

V daném případě nemohlo dojít ani k porušení principu právní jistoty a legitimního očekávání. Uvedené zásady znamenají, že jednotlivci jsou chráněni proti předem neohlášené změně evropského práva a mohou se vůči Společenství dovolávat takového očekávání, která komunitární právo vyvolalo. V daném případě nebyl tento princip porušen, když nenastala žádná změna v komunitárním právu, která by mohla znamenat porušení očekávání daňového subjektu. Pravidla pro dovoz rýže byla pevně a legitimně zakotvena v předmětných nařízeních. Žalobce se mohl s pravidly řádně seznámit a stejně tak i s případnými sankčními opatřeními.

Nárok Společenství na dovozní clo je nárokem hmotněprávní povahy. Tento nárok se opírá o ustanovení čl. 201 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 (celní kodex), neboť dovezené zboží podléhá clu a bylo propuštěno do režimu volného oběhu.

Podmínkou pro uplatnění nulové sazby cla je podle čl. 3 nařízení č. 327/98 předložení originálu thajské vývozní licence. Přestože nulové clo bylo uplatněno na veškeré zboží, podmínka jeho použití byla splněna pouze pro 2 tuny zboží, neboť na toto množství se thajská vývozní licence vztahovala. Na ostatní dovezené množství se měla vztahovat běžná celní sazba. Nárok na zbývající clo není dotčen ani chybným vydáním dovozní licence. Požadavek na vydání této licence totiž byl od samého počátku neoprávněný, když žalobce disponoval thajskou vývozní licencí na pouhé 2 tuny rýže. Čl. 3 nařízení č. 327/98 nelze vyložit jinak, než že žádost o dovozní licenci lze podat a licenci následně udělit maximálně pro množství uvedené ve vývozní licenci třetí země. Pochybil tedy intervenční fond, když tuto z větší části neoprávněnou žádost bezrezbytku akceptoval. Dovozní licence následně vydaná umožnila žalobci neoprávněně využít výhod sníženého dovozního cla v rámci celní kvóty. Licence jako úřední povolení je individuálním správním aktem, u něhož platí presumpce správnosti, dokud není prokázán opak. Výsledky šetření zásadním způsobem zpochybnilly správnost vydané licence. Jak však bylo řečeno, nestačí zpochybnění správnosti aktu. Musí být prokázáno, že byl nesprávný (v tomto případě v množství licencovaného zboží). Odvolací orgán dospěl k závěru, že dovozní licence byla nesprávná, když obsahovala informace v rozporu s předloženými doklady.

Odvolací orgán má za zřejmé, že vývozní certifikát č. 0091 byl vystaven na dvě tuny mleté rýže. Tato skutečnost byla reflektována i intervenčním fondem, který provedl v souladu s čl. 26 nařízení č. 1291/2000 opravu vydané dovozní licence. Oprava není vyloučena ani poté, kdy platnost licence vypršela. Úprava je tak v daném případě předpokladem pro řádné vyměření dodatečného cla. Nárok Společenství na doplacení cla lze dále dovodit z nařízení o celních kvótách, které mimo jiné stanoví pravidla ke správě dovozních celních kvót pro zemědělské produkty. Čl. 3 tohoto nařízení uvádí, že pokud se zjistí, že doklad předložený žadatelem o přidělení práv vyplývajících z nařízení komise upravujících danou dovozní kvótu obsahuje nesprávné informace, a pokud jsou dotyčné nesprávné informace rozhodující pro přidělení uvedeného práva, budou všechny neoprávněné finanční výhody z toho vyplývající vráceny. Odvolací orgán zastává názor, že v daném případě byla zjištěna následující skutečnost svědčící o chybě na straně daňového subjektu vedoucí k odpovědnosti ve smyslu čl. 3 odst. 3: daňový subjekt podal dne 14. 1. 2008 k intervenčnímu fondu žádost o vydání dovozní licence, ve které uvedl nesprávnou informaci v odst. 17 a 18, když uvedl množství 2.000 tun namísto správného množství 2 tuny, jak vyplývá z přiděleného vývozního certifikátu č. 0091 ze dne 1. ledna 2008.

Ustanovení čl. 3 nařízení jednoznačně slouží k ochraně finančních zájmů Společenství a jedná se o provedení obecnějšího nařízení Rady č. 2988/95. Lze tak podpůrně argumentovat tímto předpisem, podle jehož čl. 4 vede každá nesrovnalost zpravidla k odnětí neoprávněně získané výhody mimo jiné formou povinnosti zaplatit nebo uhradit dlužné nebo neoprávněně získané částky. Nesrovnalostí se dle čl. 1 odst. 2 tohoto předpisu rozumí jakékoliv porušení

právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství snížením nebo ztrátou vlastních zdrojů vybíraných při ve prospěch Společenství. Odvolací orgán má za to, že citované nařízení dopadá na daný případ, když dovozce nepodal žádost v souladu s čl. 3 nařízení o celních kvótách. Žalobce tak jednal v rozporu s komunitárním předpisem, což v konečném důsledku vedlo ke ztrátě cla jako vlastního zdroje Společenství. Ze všech shora uvedených důvodů odvolací orgán odvolání zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Soud musí nejprve uvést na pravou míru tvrzení žalobce, že žádost o vydání dovozní licence vyplňovala strojově pracovnice intervenčního fondu. Takové tvrzení je totiž v rozporu s obsahem správního spisu. Žádost o vydání dovozní licence je vyplněna ručně. Z faktu, že údaj v kolonce množství slovy je vyplněn jako „*dvatisícetún*“, tj. s chybnou diakritikou, se pak lze spíše domnívat, že je vyplněn osobou, pro niž není čeština mateřštinou. Jeví se tedy jako velmi pravděpodobný předpoklad, že žádost ručně vyplnil přímo jednatel žalobce.

V této souvislosti je nicméně nejpodstatnější to, že jednatel žalobce žádost vlastnoručně podepsal a opatřil razítkem žalobce a tím tedy stvrdil správnost údajů v žádosti. Otázka, kdo fyzicky vyplňoval jednotlivé části žádosti, je tak zcela nerozhodná. S ohledem na význam, který žalobce této otázce (mylně) přisuzuje, však soud považoval za nutné žalobcova tvrzení opravit.

Mezi žalobcem a žalovaným je dále spor o obsah thajské vývozní licence, resp. o to, na jaké množství rýže se vlastně vztahovala. Soud musí dát zcela za pravdu žalovanému, že z jejího obsahu zcela jasně vyplývá, že byla vydána jen na dvě tuny rýže a nikoli na dva tisíce tun rýže. Pokud intervenční fond na základě této listiny vystavil dovozní licenci na dva tisíce tun rýže, mohlo se tak stát jen v důsledku přehlédnutí a při dostatečné pečlivosti by takový omyl vzniknout nemohl. Tvrzení, že obsah vývozní licence je sporný, je pro tuto situaci naprosto nepřiléhavé.

Jak bylo výše uvedeno, množství je v thajské vývozní licenci uvedeno jako „2.0000 MTS.“ Mezi žalobcem a žalovaným je v zásadě spor o to, zda znak „.“ je nutno vyložit jako desetinnou tečku anebo jako znak oddělovací v delším číselném údaji řády stovek od řádu tisíců (nebo obecněji skupiny tří číslic). K tomu soud musí poznamenat, že zatímco v českém jazykovém prostředí se v prvním významu zpravidla užívá desetinná čárka a v druhém významu tečka, v anglicky mluvících zemích tomu bývá právě naopak: Pro oddělení řádu celků a řádu desetin se používá desetinná tečka a pro oddělování řádu stovek a tisíců se užívá čárka. Odtud zřejmě pramení nedorozumění při výkladu obsahu thajské vývozní licence.

V projednávaném případě je však zcela zřejmé, že znak „.“ nemohl být užít k oddělení skupin tří číslic, tedy oddělení řádů stovek a tisíců, neboť v zápise po něm následuje skupina čtyř číslic „0000“ psaná bez oddělení a je tedy zřejmé, že se musí jednat o desetinnou tečku. Údaj nelze vyložit jako dva tisíce už proto, že pak by „přebývala“ jedna nula a nelze jej

vyložit ani jako dvacet tisíc, protože pak by musela být tečka umístěna odlišně (takto: „20.000“).

Uvedený závěr je podle názoru jednoznačný a dostatečně vyplývá již ze samotného obsahu thajské vývozní licence. Správní orgány přesto měly k dispozici ještě další doklady, byť jejich důkazní hodnota je spíše jen podpůrná. Z nich vyplývá, že i thajské orgány mají za to, že licence byla vystavena na dvě tuny rýže a že licence vystavená na dva tisíce tun rýže by se nápadně vymykala z běžně vystavovaných licencí. Námitkami žalobce vůči těmto důkazním prostředkům soud nepovažoval za nutné se zabývat, neboť považuje obsah thajské vývozní licence za sdostatek jasný i bez těchto dalších dokladů.

Soud tedy uzavírá, že thajská vývozní licence byla žalobci skutečně vydána jen na dvě tuny rýže a intervenční fond tak jednoznačně pochybil, pokud dovozní licenci žalobci vystavil na dva tisíce tun rýže. Soud se však již nemohl ztotožnit s dalšími závěry, které z tohoto (správného) dílčího závěru vyvodily správní orgány.

Předně je nutno odmítnout tvrzení správních orgánů, podle něhož „*podmínkou pro uplatnění nulového cla na dovezené zboží je předložení originálu thajské vývozní licence*“. Tak tomu není a žádná taková podmínka ze správními orgány citovaných předpisů nevyplývá. Správní orgány tu totiž směřují postup vedoucí k vydání dovozní licence s celním řízením. Nárok na dovoz rýže s nulovým clem totiž nevzniká na základě thajské vývozní licence, ale na základě dovozní licence vystavené českými orgány. Pokud by tomu tak nebylo, pak by dovozce o vydání české dovozní licence vůbec nemusel žádat. Je tedy povinností orgánu, u něhož je podána žádost o dovozní licenci, aby v souladu s platnými předpisy, včetně předpisů evropských, ověřil splnění všech podmínek nutných pro vydání dovozní licence. Mezi tyto podmínky pak nepochybně patří předložení originálu vývozní licence vydané v Thajsku na příslušné množství dovážené rýže.

Naproti tomu v celním řízení je rozhodná dovozní licence vystavená českými orgány. O tom ostatně výmluvně svědčí i fakt, že v samotném celním řízení thajská vývozní licence vůbec předkládána nebyla a pro vyměření nulového cla plně postačovalo předložit českou licenci dovozní.

Podle čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1291/2000 *dovozní nebo vývozní licence uděluje povolení a zakládá závazek dovážet nebo vyvážet na základě licence a během doby její platnosti, s výjimkou případu vyšší moci, přesně určené množství daných produktů a/nebo zboží*.

Je tedy zřejmé, že žalobci skutečně vzniklo oprávnění dovést bez cla dva tisíce tun rýže, a to na základě českými orgány vystavené dovozní licence, a to bez ohledu na to, že tato licence byla vystavena nesprávně. Argument celních orgánů, že pro bezcelní dovoz je zapotřebí předložení originálu thajské licence, je lichý, v rozporu s textem citovaného ustanovení. Ostatně kdyby tomu bylo tak, jak celní orgány nyní tvrdí, není zřejmé, proč by nebyl originál thajské vývozní licence po žalobci požadován již dříve.

Soud tedy uzavírá, že žalobci skutečně vzniklo na základě vystavení české dovozní licence oprávnění bez cla dovést dva tisíce tun rýže.

Správní orgány tvrdí, že žalobci byla česká dovozní licence vystavena nesprávně poté, co české orgány byly žalobcem uvedeny v omyl. Správní orgány přitom žalobce vskutku neviní z toho, že by žalobce thajskou licenci zfalšoval nebo jinak pozměňoval. Žalobci je kladeno za vinu to, že „*v žádosti o vystavení dovozní licence (uvedl) nesprávně větší množství*“.

zboží, než na které se vztahovalo thajské vývozní osvědčení“. S takovou konstrukcí se ovšem soud nemůže ztotožnit.

Žalobce v žádosti nikde neuváděl: *„Byla mi vystavena thajská vývozní licence na dva tisíce tun rýže a žádám, aby mi v tomto rozsahu byla vystavena česká dovozní licence“*. Žalobce svoji žádostí toliko říká: *„Žádám o vystavení dovozní licence na dva tisíce tun rýže.“* Nelze tu směřovat žádost nedůvodnou s žádostí, v níž nejsou údaje uvedeny pravdivě. Jak soud shora uvedl, žalobcova žádost o vystavení dovozní licence na dva tisíce tun rýže byla nedůvodná, dovozní licence mu měla být vystavena toliko na dvě tuny rýže. Bylo však věci intervenčního fondu překontrolovat, zda žalobce svůj nárok řádně dokládá a měl tedy překontrolovat správnost a úplnost žalobcem předložených dokladů. Jak soud již shora uvedl, při běžné míře pozornosti musel nesrovnalost mezi žádostí samotnou a jejími přílohami příslušný pracovník intervenčního fondu zaznamenat. Fakt, že dovozní licence byla vydána nesprávně a na základě (lidsky pochopitelného) přehlédnutí, nic nemění na tom, že dovozní licence byla žalobci vydána a vzniklo mu oprávnění (a závazek) rýži bezcelně dovézt. Lze snad připustit, že i žalobce si mohl být uvedené nesrovnalosti vědom. Správní orgány však svá rozhodnutí založily na tom, že intervenční fond byl žalobcem uveden v omyl, což rozhodně pravda není (resp. to alespoň nevyplývá z dosud shromážděných podkladů). Nedůvodný je i poukaz na nařízení č. 2988/95, neboť i zde se vyžaduje porušení povinnosti ze strany hospodářského subjektu (zde tedy žalobce). Správní orgány spatřují porušení povinností ze strany žalobce v tom, že žalobce podal žádost, o které měl vědět, že není důvodná.

Podání nedůvodné žádosti ovšem není možno charakterizovat jako porušení práva, není-li absentující nárok dokládán podvrženými doklady. Je tedy třeba důsledně oddělovat v obsahu žádosti údaje o tom „oč žadatel žádá“ a údaje o tom „co na podporu svého nároku uvádí“. Zatímco první typ údaje z povahy věci nemůže být mylný (v tom slova smyslu, že by jím žadatel někoho uváděl v omyl), druhý typ údajů pochopitelně může být pravdivý anebo nikoli. Údaj „dvatisícetůn“ uvedený v žádosti žalobce jednoznačně je údajem prvního typu, údajem o tom, oč je žádáno, a nikoli údajem o tom, oč se uplatněný nárok opírá. Žalobce žádné doklady neupravoval ani nefalšoval, samy správní orgány se totiž dopustily omylu při interpretaci listiny, kterou jim žalobce předložil. Pokud je orgánům podána žádost, o níž příslušný orgán dospěje k závěru, že není důvodná, pak má tuto žádost zamítnout, ale sám tento fakt nemůže být podkladem pro uložení sankce takovému žadateli (s výjimkou případného správního poplatku za projednání takové žádosti, který nemá ovšem sankční povahu, ale jeho účelem je právě odradit žadatele od „zbytečného“ podávání žádostí, které nebudou shledány důvodnými).

Nelze přijmout ani závěr, že žalobce podáním žádosti o vydání dovozního povolení na dva tisíce tun rýže implicitně tvrdil, že pro vydání této licence jsou splněny podmínky a že tedy implicitně tvrdil, že mu byla thajská vývozní licence na toto množství vydána. Vyhodnocení toho, zda je žádost důvodná a zda je doložena všemi potřebnými doklady, náleží výlučně správnímu orgánu (zde tedy intervenčnímu fondu). Nelze degradovat správní řízení na jakési automatické odsouhlasení předložené žádosti a nelze na žadatele přenášet povinnosti, které primárně přísluší správnímu orgánu. Žalobce neučinil nic jiného, než že podal žádost, k ní přiložil nepozměněný originál určité listiny. Bylo na správním orgánu, zda správně zjistí obsah žalobcem předložené listiny (thajské vývozní licence) a zda správně vyhodnotí otázku, zda žalobcem předložená listina odůvodňuje žalobcovu žádost o vydání české vývozní licence. Omylu se v první řadě dopustil intervenční fond a žalobce tento omyl nijak úmyslně nevyvolal. Nelze tvrdit, že žadatel smí podat jen žádost důvodnou a podáním žádosti nedůvodné porušuje své povinnosti.

Z těchto důvodů se nelze dovolávat ani aplikace čl. 3 odst. 3 nařízení č. 1301/2006. Odst. 1 tohoto ustanovení upravuje situace, kdy *se zjistí, že doklad předložený žadatelem o přidělení práv vyplývajících z nařízení Komise upravujících danou dovozní kvótu obsahuje nesprávné informace, a pokud jsou dotyčné nesprávné informace rozhodující pro přidělení uvedeného práva*. Odst. 2 tohoto ustanovení upravuje případ, kdy *žadatel předloží nesprávný doklad podle odstavce 1 úmyslně*. Podle čl. 3 odst. 3 tohoto ustanovení pak platí, že *v případě, že byly dovozy již provedeny před zjištěním podle odstavce 1 nebo 2, budou všechny neoprávněné finanční výhody z toho vyplývající vráceny*.

Ustanovení se tedy týká jednoznačně fáze řízení o vydání dovozní licence, nikoli řízení celního. Žalobce však k žádosti o vydání dovozní licence žádný doklad obsahující nesprávné informace nepředložil. Vývozní licence vystavena thajskými orgány totiž žádné nesprávné informace neobsahovala, ze strany intervenčního fondu došlo pouze k nesprávnému vyhodnocení informací, který v ní byly obsaženy. Na samu žádost o vydání dovozní licence pak toto ustanovení nelze vztáhnout z důvodů, které již byly uvedeny výše.

Správní orgány založily svá rozhodnutí tedy mj. na předpokladech, že jednak vyměření nulového cla je podmíněno předložením originálu thajské vývozní licence a jednak že žalobce porušil právní předpisy podáním částečně nedůvodné (či lépe řečeno převážně nedůvodné) žádosti. Tyto předpoklady přitom při soudním přezkumu jejich rozhodnutí neobstály, soud tedy musel shledat podanou žalobu důvodnou. Soud přitom v této fázi nemohl zkoumat, zda by žalobci nemohlo být doměřeno clo na základě jiných úvah či aplikace jiných právních předpisů, neboť tím by nepřípustně nahrazoval rozhodovací činnost celních orgánů.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění do 31. 12. 2012, za 2 úkony právní služby po 2100 Kč (za převzetí věci a sepsí žaloby), a 2 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 4.800 Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, jíž je žalobcův advokát plátcem, ve výši 1008 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 7.808 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. února 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu